

LUPOID ONYCHITIS KUTYÁBAN

ESETISMERTETÉS

DR. VÁRI ZOLTÁN¹, DR. PERGE EDINA²¹Budatétényi Állatgyógyászati Központ, Budapest
²MÁTRIX Állatorvosi és Kórszövettani Szolgáltatás, Budapest

A kutyák lupoid onychitise és következményesen kialakuló onychodystrophiája a gyakorló állatorvosok körében jobbra ismeretlen betegség. Cikkünkben egy konkrét eset kapcsán ismertetjük a kórképet: bemutatjuk a betegség kórfejlődését, tüneteit, diagnosztikáját és a terápiás lehetőségeket.

KULCSSZAVAK: Lupoid onychitis, onychodystrophia, bőrgyógyászat, kutya

LUPOID ONYCHITIS IN A DOG. A CASE REPORT

The canine lupoid onychitis and consequential onychodystrophy are mostly unknown for the practicing veterinarians. This paper describes the symptoms, development, diagnostics and therapy of this condition via the description of a case.

KEYWORDS: Lupoid onychitis, onychodystrophia, canine dermatology, dog

BEVEZETÉS

A lupoid onychitis és következményesen kialakuló onychodystrophia ritka kórkép, mely elsősorban nagytestű, középkorú kutyákban diagnosztizálható. Kifejezett fajta- illetve ivari predispozíció a betegséggel kapcsolatban nem ismert.^{1,2,3} Kóroktana nem egyértelműen tisztázott. Leginkább az immun-mediált (autoimmun) kórképek közé sorolják, de egyes szerzők szerint a táplálék- vagy gyógyszer-allergiás eredet sem zárható ki, sőt egy leírásban a leishmaniosissal hozzák összefüggésbe.³

A betegség legtöbbször egyetlen karom-elváltozásával kezdődik, majd 1-2 hónap alatt jóformán az összes végtag összes karmán elhatalmasodik. A betegséggel járó fájdalom és következményes sántaság eltérő mértékű lehet az egyes egyedekben. A kórfejlődés a karomágy gyulladásával (onychitis) veszi kezdetét, amelyet másodlagosan, többnyire bakteriális felülfertőződés követhet. A gyulladás előbb-utóbb a szaru leválásához (onycholysis, onychomadesis) vezet, az újonnan képződő karom pedig torz, rendellenes alakú (onychodystrophia). A gyulladás fennállása miatt a ciklus ismétlődik. Kezelés hatására a leírt elváltozások gyógyulnak, a kialakult deformitás azonban többnyire maradandó. A betegség kiújulásra hajlamos.^{1,2,3}

ESETLEÍRÁS

KÖRELŐZMÉNY

A hat éves, leonbergi, ivartalanított nőstény kutyát gazdája a jobb elülső lábvég folyamatos nyalogatása miatt hozta intézményünkbe. A vizsgálat során a III. ujj

karomágynak érzékenysége volt igazolható, a karomhenger bőrének enyhe kipirultsága mellett. Az állatorvoslásban széles körben használt „Kék kenőccsel” (Lukács Kft.) történő kezelést javasoltunk, a terület nyalogatásától való védelemre pedig a végtag zoknizását. A tulajdonos 3 hét múlva jelentkezett ismét arra panaszkodva, hogy a korábban tapasztalt elváltozás az adott végtag több karmán ill. a bal elülső végtag karmain is előfordul. A kezelést *per os* klindamicin (5,5mg/ttkg napi kétszer, Dalacin C 300 mg kapszula) adásával egészítettük ki. Az egy héttel későbbi kontrollon a tulajdonos az állat bágyadságáról, több végtagra kiterjedő sántaságról, illetve a kutya rendkívül kellemetlen szagáról számolt be.

BETEGVIZSGÁLAT

Az állat testhőmérséklete a vizsgálat során normálisnak bizonyult. A nyálkahártyák és a nyirokcsomók kóros elváltozást nem mutattak. A végtagok vizsgálata során – mindegyik végtagot érintve – összesen 14 karom elváltozását tapasztaltuk. Az elváltozást mutató területeken a szaru meglazult, a karomágyról elemelkedett, és a karomra gyakorolt enyhe nyomással a résből bűzös, gennyes jellegű váladék volt nyerhető. Az egyébként rendkívül felegyelmezett állat a karom csekély manipulációjára is nagyfokú fájdalmat jelzett, ezért a vizsgálatot bódításban folytattuk. Vénakanul beültetése után propofolos iv. indukciót követően sevoflurane inhalációs narkózisban az érintett, gyenge, törekeny szerkezetű karomszarukat eltávolítottuk. A váladékból bakteriológiai és mikológiai vizsgálatra mintát vettünk, majd a karomfal irháján illetve a karomágyon biopsziát végeztünk szövettani vizsgálathoz. A szabadon maradt karomágyak hyperolos és betadine-os

sebitoilette-jét követően a lábvégekre zoknit húztunk, szükség esetére galléros védelmet javasoltunk. Az állat utókezelését a tulajdonos otthon végezte. A kiegészítő vizsgálatok eredményéig ez napi rendszerességgű sebfertőtlenítést és zoknicserét, valamint szájon át szedett gyógyszereket jelentett. A sebváladék makroszkóposan gennyes jellege miatt amoxicillin+klavulánsav (12,5 mg/ttkg/12h, Augmentin 625 mg filmtabletta 2x1) mellett döntöttünk, a korábban alkalmazott klindamicint pedig elhagytuk. Az antibiotikum-kúrát NSAID adásával egészítettük ki: meloxicam 0,1 mg/ttkg/24h (Movalis tableta, 1x1/3).

A KIEGÉSZÍTŐ VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE

A **mikrobiológiai vizsgálat** (DUO-BAKT Állatorvosi Mikrobiológiai Laboratórium) *Staphylococcus aureus* jelenlétét igazolta, amely a választott antibiotikumra (amoxicillin+klavulánsav) *in vitro* érzékenységet mutatott. A mintából egy vegyes penészflóra is kitenyészett, ennek kóroki szerepét kétségbe vontuk. Úgy döntöttünk, hogy ha a szövettani vizsgálat során a mélyebb rétegekben is igazolható gomba jelenléte, a mikológiai vizsgálatot megismétljük.

A szövettani vizsgálat (MÁTRIX, www.matrix-lab.hu) során a karomágyból származó felületi szövetrészekben az epidermisben a leváló parakeratoticus hámlemezek között neutrophil granulocyták és baktériumalakok voltak megfigyelhetők. Az epidermis-dermis határán vérzést és diffúz ödéma mellett diffúz neutrophil granulocytás infiltrációt láttunk, melyek mellett egyéb érdemleges kórjelző elváltozást nem lehetett felismerni.

A nem túl jellegzetes kórszövettani lelet ellenére, a kórelőzményi adatokat figyelembe véve a lupoid onychitis diagnózisát állítottuk föl.

GYÓGYKEZELÉS

A lupoid onychitis gyógykezelése a szakirodalom alapján egyedre szabott. Az esetleges terápiás lehetőségeket öt lépcsőben foglalhatjuk össze:

1. Elegendő a másodlagos – leginkább bakteriális – fertőzések helyi illetve szisztémás kezelése.
2. Esszenciális zsírsavak és E-vitamin *per os* adása is szükséges.
3. Tetraciklin-kúra nikotinamid kiegészítéssel. A tetraciklineket itt nem elsősorban antibiotikumként, hanem immunszuppresszív hatásuk miatt alkalmazzák, Adásukat egyébként más immunmediált kórképek kezelésében is javasolják (pl. glomerulonephritis).
4. Glükokortikoid-terápia (prednizolon) immunszuppresszív dózisban, esetleges azatioprin kiegészítéssel.
5. Műtéti megoldás – onychectomy –, amennyiben a konzervatív terápia nem vezet eredményre. A gyógykezelés sikeressége a heveny tünetek elmúlása alapján mérhető: a fájdalom és a váladékozás megszűnik, új karomszaru képződik, mely az esetek túlnyomó részében deformált, így tágabb értelemben véve teljes gyógyulárról nem beszélhetünk, az eredeti anatómiai állapot nem áll helyre. Utókezelésként fontos teendő az újonnan képződő alaktalan és sokszor rendellenes irányultságú szaruképletek rendszeres kurtítása.

Esetünkben az 1. pontban leírtak sikeresnek bizonyultak: a klavulánsavval potenciált amoxicillin és a rendszeres

1a-b. ábra: A kezelést követően újonnan képződött karmok.
The freshly developed claws after treatment

sebitolette 3 hetes alkalmazását követően a tünetek megszűntek. Az újonnan képződő karmok jelen esetben kialakuló variánsai az **1a-b. ábrán** láthatók.

DIFFERENCIÁL DIAGNOSZTIKAI MEGJEGYZÉSEK

1. Több karom együttes megbetegedése esetén gondolni kell az esetlegesen fennálló lupoid onychitisre, a betegséget azonban csak szövettani vizsgálattal lehet igazolni. (Szakirodalmi adatok alapján pl. az ANA-teszt negatív.^{4,5})
2. Húsevőkben – az emberi körömváltozásokkal ellentétben – a gombás fertőzöttség nem gyakori. Valódi gombás karomelváltozás igazolására a karomszaru illetve az esetlegesen képződött váladék mykológiai vizsgálata nem minden esetben alkalmas: fals negatív és pozitív eredmény egyaránt születhet (esetünkben a kitenyészett vegyes penészflóra csak szennyeződésnek

bizonyult). A gombás fertőzöttség biztosabb diagnózisához szövettannal igazolt pozitivitás szükséges.

3. A lupoid onychitis csak a karmokra lokalizálódó elváltozás, a köztakaró egyéb képletei nem érintettek.^{2,3}

IRODALOMJEGYZÉK

1. Auxilia, S. T., Hill, P. B., Thoday, K. L. (2001): Lupoid onychostrophy in dogs. *Journal of Small Animal Practice*, 42: 82-87.
2. Guaguere, E., Prelaud, P., Craig, M. (2008): *A Practical Guide to Canine Dermatology*. Meriel, Paris, France.
3. Gross, T. L., Ibrke, P. J., Walder, E. J., Affolter, V. K. (2005): *Skin diseases of the dog and cat. Clinical and histopathologic diagnosis*. 2nd ed. Blackwell Publishing, Oxford, 70-72.
4. <http://www.bloodaxe.com/SLO.html>
5. <http://www.grassmere-animal-hospital.com/SLO.htm>

www.matrix-lab.hu

RÁKBETEG ÁLLATOKÉRT ALAPÍTVÁNY

Az Alapítvány célja a magyarországi, daganatos betegségekben szenvedő állatok túlélési esélyeinek javítása az állatorvos-tudományok és a határterületi tudományok eszközeinek segítségével. Az Alapítvány támogatni kíván minden olyan erőfeszítést, amely az állatorvosi onkológiai diagnosztika és terápia hazai feltételeinek javítását célozza. Így onkológiai témájú kutatásokat, oktatási tevékenységet, valamint modern, klinikai diagnosztikai és terápiás módszerek fejlesztését, meghonosítását és e témák művelése során felmerülő közegészségügyi és környezetvédelmi problémák megoldását. A fent nevezett témák közül az Alapítvány kiemelten kívánja támogatni az onkológiai laboratóriumi diagnosztika és klinikopathológia új módszereit, képalkotó diagnosztikai eljárásokat, új sebészeti, sugár- és kemoterápiás módszereket, valamint a kiegészítő terápia és alternatív terápia alkalmazásait. Az Alapítvány kezdeményezni kívánja a Magyarországon, állatokon előforduló daganatok regisztrációját, beleértve az előfordulási-, patológiai- és klinikai statisztikai adatokat. Az Alapítvány kezdeményezni és támogatni kíván egy hazai állat tumorbank létrehozását. Az Alapítvány támogatni kívánja az állatorvosi onkológia területén dolgozó oktatók, kutatók és egyetemi hallgatók tudományos előmenetelét. Így külföldi tanulmányutakon, konferenciákon való részvételüket, valamint tudományos összejövetelek szervezését, kiemelkedő hazai és külföldi előadók meghívását, valamint a témakörhöz kapcsolódó könyvek, jegyzetek, kiadványok, oktatási-kutatási írott segédanyagok kiadását. Az Alapítvány együtt kíván működni mindazokkal a magyar és külföldi szervezetekkel, amelyek a fenti célokért tevékenykednek.

Az alapítók prof. dr. Solti László és dr. Thuróczy Julianna. Az Alapítvány közhasznú szervezet, amely az alábbi OTP Bank számlaszámra várja felajánlásait: **11722003-20143046**.

